

[Oluf Pedersen.]

gaaet videre, end Loven gav ham Ret til, og nu ønsker en Lov, der svarer til de Cirkulærer, som blev udsendt i Fjor; men jeg gaar ud fra, at man heller ikke gaar videre end ifølge Loven, i Fjor gik man nemlig enkelte Steder videre end tiltrængt, man tog Folk til Landbruget, hvor det ikke var nødvendigt, man tog dem fra Tørvemoserne paa Steder, hvor de ikke kunde undværes. Jeg kender et Eksempel, hvor en Landmand, der havde faaet Folk fra en Tørvemose, afgav dem igen, idet han sagde: Jeg er klar over, at de trænger meget mere til dem i Tørvemosen, end jeg gør. Men saa var det meningsløst, at man tvangsmæssigt havde taget dem fra Tørvemoserne, naar Forholdene laa saadan.

Vi ved alle, at Landbruget lider under Afspærringen, og vi ved ogsaa, at Landbruget ikke har saa gode Vilkaar, som Byboerne tror, men det store Landbrug er jo mindst ramt af Afspærringen, det er dog det, som tjener mest paa de forholdsvis høje Priser, der er paa Korn og andre Grovarer. Man kan ikke benægte, synes jeg, og heri er jeg i Princippet enig i de Udtalelser, der er fremsat af det ærede Medlem Hr. Smørum, at man af dette Lovforslag kan se, at det for saa vidt har været falsk Tale, der har været ført, og ogsaa i den sidste Tid har lydt her fra Rigsdagen, om det store Landbrugs Fordelagtighed. Til Trods for, at det faar mere end de dobbelte Priser, er det netop dette begunstigede Landbrug, der ikke kan skaffe sig Arbejdskraft gennem Betaling af Lønninger paa Højde med, hvad andre maa betale for de ældre, gifte Arbejdere. Det er jo nemlig ikke Husmandsbruget, der kræver denne Lov gennemført, og det er vel heller ikke Gaardmandsbruget, som kræver, at de ældre, gifte Landarbejdere skal inddrages under Loven, men det er netop et Krav, som rejses af det allerstørste Landbrug. Havde vi ikke haft et Storlandbrug her i Danmark, saa havde vi haft større Produktion paa Danmarks Jord, og tilmed ikke været tvunget til at gennemføre en Lovgivning som den foreliggende. Jeg sagde i Forgaars, at Midlet til bedre sociale Forhold her i Landet er Gennemførelse af Ligeretten til Danmarks Jord, og det finder jeg til Overflod bekræftet ved Nødvendigheden af at gennemføre denne Lovgivning. Havde vi udstykket de store Gaarde, saa havde vore Afgrøder været større, og saa var vi fri for denne Tvangslovgivning. Jeg synes, denne Lovgivning taler stærkt til Fordel for en Ændring paa dette Omraade, og det er med

en vis Glæde, at jeg konstaterer denne Falliterklæring.

Om selve Lovforslagets Enkeltheder skal jeg kun sige, at det er meget ligetil, at der maa betaales overenskomstmæssig Løn. Helst havde jeg set, at den overenskomstmæssige Løn havde været højere for de ældre og gifte Landarbejdere, og jeg synes ogsaa efter det, jeg har faaet oplyst, at de Lønninger, der betaales for de unge ude i Landbruget, er forholdsvis højere end den Mindsteløn, der fastsættes i Lovforslaget. Jeg synes, at de 9 Kr. 35 Øre pr. Dag for gifte Forsørgere er en lille Løn, men det er jo ogsaa Minimum, og der er en vis Rimelighed i det Krav, der blev stillet af det ærede Medlem Hr. Smørum, at naar man overfører Folk fra anden Virksomhed til Landbruget, saa skulde de ikke i den Anledning gaa ned i Løn. Før Krigen var Landbrugets Arbejdere de lavest lønede, og trods den Stigning, der har været i Landbrugets Priser, er Lønstigningen mindre for Landbrugets Arbejdere end i andre Erhverv. Jeg tror, det havde været til Gavn for Landbruget, om Lønningerne for ældre og gifte Landarbejdere havde været højere, end der er angivet i Lovforslaget. Vel er det billigt at leve paa Landet, men forholdsmæssigt, synes jeg, burde Landbruget kunne betale samme Løn som andre Erhverv, og i den Forbindelse synes jeg ogsaa, det er naturligt, som det ogsaa har været sagt fra anden Side her under Debatten, at gøre opmærksom paa, at hvis Landbruget skal kunne regne med at beholde sine unge Arbejdere, saa er det afgørende, at der er Fremtidsmuligheder ude i Landbruget, det vil sige, at der gennemføres en Udstykning. Det, at Udstykningen er gaaet i Staa, medvirker utvivlsomt til, at de unge forlader Landbruget. Derfor synes jeg, at det i Forbindelse med denne Lov er naturligt at understrege Udstykningens store Betydning for sunde og frie Samfundsforhold, og det er mit Haab, at dette Lovforslags Gennemførelse maa kunne medvirke til at skabe Enighed her i Rigsdagen, saa at vi alle sammen kan gaa ind for et Udstykningsprogram paa Linie med det, som er skitseret i det Forslag, vi har faaet fra Ingeniør Folke.

Jeg tør ikke benægte, at den foreslaaede Lov er nødvendig, men det er en Lovgivning, der ikke kan fortsættes Aar efter Aar, og naar Storlandbruget selv i de gunstigste Aar, det har haft, ikke kan klare sig uden denne Hjælp, er det nødvendigt, at man tager op Problemet om at faa Jorden fordelt til flere. Vi kan ikke fortsat